

Etičko povjerenstvo u izborima članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske, koji će se održati 9. lipnja 2024. godine,

polazeći od najviših vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske,

potvrđujući da se promicanje i ostvarivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda najbolje osigurava demokracijom, vladavinom prava, poštovanjem dostojanstva, te prava i sloboda zajamčenih Ustavom Republike Hrvatske,

uvjereni da su prava zajamčena člankom 45. Ustava Republike Hrvatske presudna za ustanovljivanje i očuvanje temelja djelotvorne demokracije i vladavine prava,

podsjećajući da se svi sudionici/-ice izbora u Republici Hrvatskoj moraju pridržavati načela tolerancije i poštenog nadmetanja,

na temelju članka 71. Zakona o izboru članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 92/10., 23/13. i 143/13.), po prethodno zatraženom mišljenju parlamentarnih političkih stranaka, na sjednici održanoj 13. svibnja 2024. godine donosi

IZBORNI ETIČKI KODEKS U IZBORIMA ČLANOVA U EUROPSKI PARLAMENT IZ REPUBLIKE HRVATSKE

I. TEMELJNE VRIJEDNOSTI

- (1) Temeljne vrijednosti u smislu ovoga Kodeksa su ljudsko dostojanstvo, poštenje, istinitost, pravednost, poštovanje, odgovornost, snošljivost i kultura dijaloga.
- (2) U predizbornom nadmetanju nije dopušteno pozivati na nasilje, širiti nacionalnu, vjersku ili rasnu mržnju ili bilo koji oblik nesnošljivosti te poticati neravnopravnost spolova.
- (3) Predizborno nadmetanje treba voditi slobodno, otvoreno, javno i argumentirano, a u suprotstavljanju težiti utemeljenoj i obrazloženoj kritici.

II. PONAŠANJE SUDIONIKA I SUDIONICA U IZBORIMA

- (1) Tijekom izborne promidžbe i samog postupka izbora protivno Kodeksu je:
  1. negiranje hrvatskog sustava slobodnih izbora ili ometanje i sprječavanje potpunog i slobodnog izražavanja volje birača;

2. širenje bilo kakve zlonamjerne ili neutemeljene optužbe protiv bilo kojeg kandidata/-kinje, a kojoj je svrha izazivanje sumnje u lojalnost kandidata/-kinje ustavnom poretku Republike Hrvatske i domoljublje;
3. iznošenje laži i insinucija o političkim suparnicima/-icama, kao i isticanje fizičkih, psihičkih i drugih osobina suparnika/-ica radi njihova omalovažavanja;
4. iznošenje laži i insinucija o privatnom životu suparnika/-ica u izborima i članova njihovih obitelji;
5. vrijeđanje i omalovažavanje sudionika/-ica u izbornom procesu, a posebno pripadnika/-ica nacionalnih manjina, kao i pripadnika/-ica svih drugih skupina na osnovi rase, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovine, rođenja, naobrazbe, društvenog položaja ili drugih osobina
6. upotreba osobnih podataka pribavljenih na nezakonit način, kao i onih koji su zakonito prikupljeni od organizacija i službi, ali za druge namjene;
7. vrijeđanje, omalovažavanje i bilo koji oblik nasilja nad ženama i muškarcima;
8. netransparentno i neodgovorno korištenje umjetne inteligencije.

(2) Etički je neprihvatljivo i protivno najboljim interesima djece njihovo korištenje u predizborne svrhe.

(3) Tijekom izborne promidžbe i postupka izbora Povjerenstvo će pozvati stranke i pojedince koji su postupili protivno Izbornom etičkom kodeksu da se javno ispričaju.

III. RAVNOPRAVNOST I JEDNAKOST U SREDSTVIMA JAVNOG PRIOPĆAVANJA

(1) Birači imaju pravo dobivati u svim sredstvima javnog priopćavanja objektivne informacije o strankama i kandidatima/-kinjama, a stranke te kandidati/-kinje trebaju imati pravo na jednake uvjete predizbornog nadmetanja. U tu svrhu sve stranke trebaju imati ravnopravan položaj u predstavljanju programa i kandidata/-kinja i pod jednakim uvjetima dostupno vrijeme sukladno Pravilima o postupanju elektroničkih medija s nacionalnom koncesijom u Republici Hrvatskoj tijekom izborne promidžbe („Narodne novine“, br. 118/14).

(2) Očekuje se od svih medija da u svojim objavama koje nisu vezane za predstavljanje i oglašavanje izbornih stranačkih programa te kandidata/-kinja ne koriste sadržaje koji služe izbornoj promidžbi

(3) Od svih medija se očekuje poštovanje načela jednakog pristupa plaćenju političkoj promidžbi svih stranaka, kandidata/-kinja na izborima te objektivno, nepristrano i uravnoteženo informiranje o izbornoj kampanji.

IV. JEDNAKOST SVIH U MOGUĆNOSTIMA PREDIZBORNOG PREDSTAVLJANJA

Tijekom izborne promidžbe i postupka izbora, protivno je ovom Kodeksu korištenje financijskih sredstava, opreme, potrošnog materijala i prostorija u vlasništvu države, jedinica lokalne samouprave i jedinica područne (regionalne) samouprave za aktivnosti i namjene izborne promidžbe.

V. PONAŠANJE PROMATRAČA IZBORNOG POSTUPKA

Promatrači/-ice ne smiju izražavati svoja stajališta o strankama i pojedinačnim kandidatima/-kinjama niti na drugi način utjecati na birače.

VI. PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

- (1) Stupanjem na snagu ovog Kodeksa prestaje važiti Izborni etički kodeks (NN 43/19).
- (2) Izborni etički kodeks stupa na snagu dan nakon objave na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

PREDSJEDNIK POVJERENSTVA

akademik Velimir Neidhardt

KLASA: 013-01/24-01/01

URBROJ: 5990-24-02

Zagreb, 13. svibnja 2024.